Draagvlak
Er wordt regelmatig in de pers aandacht besteed aan de bouw van de nieuwe Meervaart. Daarvoor zou geen draagvlak zijn en er is sprake van een propagandistische samenzwering van gemeentewegen en een ondemocratische procesgang. Een opinie die wordt overgenomen van een protesterende groep onder bewoners rondom de Sloterplas, verenigd in de stichting Vrienden van de Sloterplas. Nu is het de angst en vaste overtuiging van de stichting dat de gemeente, van welke samenstelling ook, een ontembare vraatzucht heeft aangaande "het Blauwe Hart" (plas en park). Daarom zet de stichting op voorhand altijd de hakken in het zand en heeft geen behoefte om op inhoud in gesprek te gaan. En er zijn toch ook echt heel veel omwonenden en stadsdeelgenoten die er anders over denken dan zij en bijvoorbeeld de natuurspeeltuin Natureluur achter de kinderboerderij wel een goed idee vonden of gefaseerde kap en herplant van de naar hun eind groeiende snelgroeiers niet erg vinden. Het gecrowdfunde burgerinitiatief cafe “Hotel Buiten”, dat gebouwd is met gerecyclede materialen op een van de voormalige buitenzwembaden (waarvoor al lang een horecabestemming lag) als een aanwinst ervaren en geen bezwaar hadden tegen de locatie van het van Eesteren museum aan de noordboulevard. Voor al deze kwesties kregen en krijgen de “Vrienden van de Sloterplas” altijd een prominent luisterend oor voor hun verzet in de Westerpost. Maar nu gaat het om een publieksinvestering van grote omvang en zijn uiteraard ook het Parool en AT5 geïnteresseerd. Ik begrijp best dat men daar voor consternatie en reuring gaat. Maar een tegengeluid mag ook gehoord worden. Door het effect van eenzijdige nieuwsgaring is nu een politiek momentum ontstaan, dat deze investering mogelijk in gevaar brengt. En nogmaals, deze groep omwonenden vertegenwoordigt eenvoudigweg niet de bewoners van Amsterdam Nieuw West. Bij het nu gecreëerde “draagvlak” momentum is ook een groep aangeschoven vanwege hun protest over de problemen rond de sloterweg. Dat heeft hier helemaal niet mee te maken, maar de invalshoek is dat de wethouders en de bestuurscommissie de laan uit moeten en casussen worden aan elkaar geregen. Hiervoor wordt ambtelijke correspondentie als “bewijs” aangevoerd. *Met representerend draagvlak voor het theater heeft dit allemaal niets van doen.*

Wat is er feitelijk aan de hand?
Al jaren geleden is een raadsbesluit genomen over de herinrichting van het Osdorpplein en de bouw van een nieuw theater. Het huidige is uit haar jasje is gegroeid. Hiervoor is budget gereserveerd. Er zijn plannen in contour gepresenteerd met daarbij een voorkeurslocatie voor het theater. Daarnaast is er een participatietraject voor bewoners van het stadsdeel en ‘stakeholders’ om die contour verder in te vullen door inhoudelijk over ideeën, bezwaren en kansen van gedachten te wisselen. Er is daaraan voorafgaand een online enquête geweest om te peilen of er primair draagvlak is voor de voorkeurslocatie van het theater. Uit die enquête bleek dat een kleine meerderheid dit inderdaad positief ondersteunt. Tot ontsteltenis van de stichting Vrienden van de Sloterplas, die zich hiervoor had aangegord en de uitslag ook zonder meer in twijfel trekt. Andere opinies en inzichten van medeburgers worden vanzelfsprekend niet ontvankelijk verklaard. Het participatietraject is vanuit deze mindset een geregisseerde farce en participanten en voorstanders worden twitterend en facebookend als collaborateurs of (on)bewuste pionnen van gemeentewegen afgeschilderd. Bewijs wordt vervolgens daarvoor gezien in de organisatie door bestuurders en ambtenaren van de eerste infobijeenkomst. Informatie die ook naar alle inwoners in het stadsdeelbreed werd verstuurd, overigens. De

bijeenkomst moest plotseling vanwege aangescherpte covid-regels met minder deelnemers gehouden worden. De gemeente wilde een afspiegeling van stakeholders en bewoners samenbrengen. Van het segment bewoners dus tegenstanders, neutraal geïnteresseerden en voorstanders. Daar is gewoon niets mis mee. Tijdens die bijeenkomst werd al gesuggereerd door tegenstanders dat die andere bewoners en de gemeente te kwader trouw zijn, aangezien zij geen andere opinies hadden vernomen. Tja. *De participatiebijeenkomsten zelf waren zo georganiseerd dat bewoners met bezwaren en bewoners zonder bezwaren, met respect voor elkaars invalshoeken, met elkaar in gesprek raakten, in plaats van eendimensionaal te zenden naar elkaar. Dat vond ik een verademing.* Van die samengestelde gespreksgroepen was er 1 waarbij het gesprek bleef haken bij de procedure. Uit deze groep kwam daarom geen idee, gedachte of visie over hoe de nieuwe Meervaart eruit zou kunnen zien, wat je voor cultuurplek wenst aan toegankelijkheid, aantrekkelijkheid, inspiratie, repertoire, wenselijk -en onwenselijkheden en locaties. Als er al vanuit de procestijgers een optie wordt aangedragen, dan een gebouw verstopt achter flats in een zijstraatje of gewoon een leuke opknapbeurt op de bestaande te kleine plek. Behoud dus; geen toekomst. Want dat zijn snode ingevingen die een betonnen kolos in de plas dicteren.

Kolos

Niet waar dus. Er is die voorkeurslocatie, en daar wordt nog verder over nagedacht, vanuit die groepsgesprekken. En uit die groepsgesprekken kwamen verschillende toekomstvisies en ideeën over het theater en de locaties naar voren. Aan de gelauwerde betonnen blokkendoos-architectuur à la Rem Koolhaas, heeft in ieder geval niemand behoefte. Architectuur uit de vorige eeuw, maar niet geschikt voor wat we willen: een open en toch intiem, vrolijk, vriendelijk gebouw met de nieuwste groene en duurzame bouwmogelijkheden, een ode aan creativiteit. We willen ruimte voor (onze) talenten en de jeugd die nu in het bijkans in elkaar zakkende Talentenhuis verblijft. En ruimte voor de bibliotheek, filmhuis Oxville (beiden ook in het huidige gebouw gevestigd), ruime oefenruimtes voor muziek en dans, een galerie, een terras. Kortom, een plek waar iedereen zich welkom voelt. Een plek waar je uit nieuwsgierigheid naar die uitzonderlijke architectuur-parel komt kijken en dan verrast wordt wat er binnen allemaal te ontdekken valt. En ja, dus ook bewoners van andere stadsdelen en van buiten Amsterdam. En dan zien wat hier allemaal aan sprankelende en vernieuwende creativiteit groeit en bloeit aan ons Blauwe Hart.

Multiplier en dubieus kapitaal

Nog een invalshoek die zelden voor het voetlicht komt, maar gelukkig door de meerderheid in de gemeenteraad destijds en ook nu is gezien, is het grote belang dat deze publieks-cultuurinvestering voor de verdere ontwikkeling van dit stadsdeel betekent. Publieksinvesteringen renderen nooit op korte termijn, maar faciliteren en zorgen voor een groei in andere sectoren. Ten aanzien van plan Osdorp en de nieuwe Meervaart is dat een “boost” op het gebied van een divers investeringsklimaat, sociale en culturele cohesie, leef -en woonklimaat, veiligheid en welbevinden. In de afgelopen crisisjaren heeft zich dubieus kapitaal kunnen invreten met een monocultuur aan investeringen en een gewelddadige footprint tot gevolg. Vooral Slotermeer werd daarbij de klos. Het is een treurige conditie voor degenen die hiervan afhankelijk worden, het talent hier weg jaagt en voor onze jeugd geen perspectief biedt.

En daar hebben we dus geen barst aan. De andere ontwikkeling, die tegelijkertijd ook plaatsvond, was de grote culturele bloei, de broedplaatsen, de burgerinitiatieven, de gemeenschapszin, die ook uit de samenhorigheid tijdens de covid-rellen duidelijk werd. En daar kiest de gemeenteraad voor, voor die positiviteit en creativiteit, de out of the box denkers, de samenleving-makers, de creatieve rolmodellen. De ondernemers in Osdorp zijn er trouwens ook erg blij mee. Het downsizen of nalaten van deze inverstering, of weer jaren uitstellen dreigt aan het dubieuze kapitaal nog meer vleugels te geven. Zeker nu tijdens en na deze covid-jaren de bonafide ondernemers onder druk staan. ***Ik zou dan ook aan mw. Naoum Nehe van de VVD willen vragen, voordat zij haar oordeel over draagvlak definitief heeft gevormd, ook echt in gesprek te gaan met de ondernemers in Osdorp.***

Tot slot

“Het Blauwe Hart” dat de stedenbouwkundige samenhang van de tuinsteden vormt, is niet in het geding; de permanente angst en aanname van de “Vrienden van de Sloterplas”. Dat zou niet alleen voor iedere politieke partij zelfmoord zijn, maar de stad als zodanig voor een enorm recreatie probleem stellen. Het Amsterdamse Bos staat immers ook niet ter discussie. Niet voor niets is in de afgelopen jaren en ook nu veel geld geïnvesteerd in de restauratie en het opknappen van vele plantsoenen en parken hier. Juist doordat er steeds meer inwoners bij komen (we groeien hier door naar 200.000, is de prognose) is het recreatiegroen voor jong en oud als buitengewoon belangrijk geoormerkt. En dat is ook te zien nu tijdens de lockdown. Veel Amsterdammers maken in ons recreatiegroen een dagelijks ommetje en dat draagt bij aan het volhouden van deze moeilijke periode. Straks komt daar, hopen we, ook een prachtige culturele ontmoetingsplek bij met twinkelende lichtjes in de avond aan en in de plas. En waar, aan de optische illusie van weidsheid, die van Eesteren in de vorm ervan creëerde, een nieuwe bij komt.

[redacted]
Omwonende Sloterplas, inwoner Slotermeer
Deelnemer aan het participatietraject.
Actief in buurtbudgetplan Plein 40-45, Schoonste Plein, buurtprojectleider, vrijwilliger Van Eesteren Museum, Kerngroep Huis der Letteren, Initiatiefnemer Plan 77: kliko's voor het Sloterstrand, burger participatiegroep "Vuilnis Oproer", deelnemer prikgroep “Vaste Prik” (Noorderhof), initiatiefnemer Actie Boodschappen.